

ZARZĄDZENIE NR 1901/2026
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 08 września 2026 r.

w sprawie przyjęcia i przekazania pod obrady Rady Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania przez Gminę Miejską Kraków pomocy w formie usług opiekuńczych oraz szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze

Na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662, poz. 912) oraz pisma Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 maja 2026 r. w zw. z art. 67 ust. 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 472) zarządza się, co następuje:

§ 1. Postanawia się przyjąć i przekazać pod obrady Rady Miasta Krakowa projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania przez Gminę Miejską Kraków pomocy w formie usług opiekuńczych oraz szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze.

§ 2. Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Miasta Krakowa.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

PEŁNIĄCY FUNKCJĘ
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA

Stanisław Kracik

druk nr

projekt Prezydenta Miasta Krakowa

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KRAKOWA
z dnia

w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania przez Gminę Miejską Kraków pomocy w formie usług opiekuńczych oraz szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze

Na podstawie art. 18 ust. 1 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662, poz. 912) w związku z art. 50 ust. 6-6b i art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639, poz. 974, poz. 986) uchwala się, co następuje:

§ 1. Określa się szczegółowe zasady przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych, w brzmieniu załącznika nr 1 do uchwały.

§ 2. Określa się szczegółowe zasady ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze oraz tryb pobierania tych odpłatności, a także zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, w brzmieniu załącznika nr 2 do uchwały.

§ 3. Traci moc uchwała nr CXXIV/3394/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 grudnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania przez Gminę Miejską Kraków pomocy w formie usług opiekuńczych, zakresu czynności wchodzących w skład usług opiekuńczych oraz szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego poz. 8781).

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

PEŁNIĄCY FUNKCJĘ
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Stanisław Kracik

Szczegółowe zasady przyznawania pomocy w formie usług opiekuńczych

§ 1. 1. Pomoc w formie usług opiekuńczych przeznaczona jest dla samotnych mieszkańców Gminy Miejskiej Kraków, którzy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób i są tej pomocy pozbawieni.

2. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również tym mieszkańcom Gminy Miejskiej Kraków, którzy wymagają pomocy innych osób, jeżeli rodzina lub wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

3. Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania mogą zostać przyznane w formie usług sąsiedzkich.

4. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich mogą zostać przyznane osobom, o których mowa w ust. 1 i 2 także jako usługi o charakterze uzupełniającym opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

§ 2. 1. Zakres usług opiekuńczych ustalony w decyzji administracyjnej jest uzależniony od sytuacji osoby, która ma zostać objęta pomocą, w tym w szczególności od jej stanu zdrowia, sytuacji rodzinnej i mieszkaniowej.

2. Wszystkie czynności określone w decyzji administracyjnej, dotyczą wyłącznie osoby objętej pomocą w formie usług opiekuńczych.

§ 3. Usługi opiekuńcze, z wyłączeniem usług sąsiedzkich, są przyznawane zgodnie ze standardem świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, określonym w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 sierpnia 2026 r. w sprawie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (Dz. U. z 2026 r. poz. 1067).

§ 4. 1. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniarską niewymagającą specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

2. Usługi sąsiedzkie polegają w szczególności na wykonywaniu następujących czynności:

- 1) zakupie podstawowych artykułów spożywczych oraz artykułów gospodarstwa domowego (zakup dokonywany w najbliższej okolicy miejsca zamieszkania osoby objętej usługami), pomocy przy sporządzaniu listy zakupów, informowaniu o cenach towarów, towarzyszeniu podczas robienia zakupów;
- 2) pomocy w utrzymaniu czystości w mieszkaniu;
- 3) przygotowywaniu posiłków z uwzględnieniem zalecanej diety i zachowaniem dbałości o higienę żywności;
- 4) pomocy przy myciu;
- 5) dostarczaniu jednego gorącego posiłku dziennie;
- 6) załatwianiu spraw urzędowych lub towarzyszeniu podczas wizyt w urzędach lub innych instytucjach i organizacjach, opłacaniu rachunków;
- 7) zamawianiu wizyt lekarskich i towarzyszeniu w nich, jeżeli zachodzi taka potrzeba, kontakcie z placówkami służby zdrowia w sprawach dotyczących zdrowia osoby objętej opieką, realizacji recept (w aptece znajdującej się w najbliższej okolicy miejsca zamieszkania osoby objętej usługami);
- 8) organizowaniu spacerów, podtrzymaniu kontaktów ze środowiskiem;
- 9) pomocy w opiece nad zwierzęciem domowym.

3. Łączny wymiar świadczenia usług opiekuńczych ustala się odpowiednio do zakresu czynności, określonego w decyzji administracyjnej, z zastrzeżeniem ust. 4-6.

4. Maksymalny wymiar świadczenia usług opiekuńczych wynosi 8 godzin dziennie, z wyjątkiem usług sąsiedzkich, których maksymalny wymiar nie może przekroczyć 20 godzin w miesiącu.

5. W przypadku osób samotnych, w szczególnie uzasadnionych okolicznościach, w tym zwłaszcza w przypadku osób wymagających opieki w większym zakresie ze względu na stan zdrowia, wymiar świadczenia usług opiekuńczych może zostać wydłużony, maksymalnie do 10 godzin dziennie, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. W przypadku osób, wobec których wydana została decyzja administracyjna o skierowaniu do domu pomocy społecznej i oczekujących na jej realizację, usługi opiekuńcze mogą być świadczone w wymiarze przekraczającym 10 godzin dziennie.

Szczegółowe zasady ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze oraz tryb pobierania tych odpłatności, a także zasady częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat.

§ 1. Wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze uzależniona jest od sytuacji rodzinnej osoby objętej usługami oraz jej dochodu lub dochodu na osobę w rodzinie.

§ 2. W przypadku, gdy dochód osoby objętej usługami lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, usługi opiekuńcze świadczone są nieodpłatnie.

§ 3. Osoby samotne i samotnie gospodarujące, których dochód przekracza kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ponoszą odpłatność za usługi opiekuńcze w wysokości zależnej od dochodu, zgodnie z poniższą tabelą:

Dochód w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej	Wysokość odpłatności za jedną godzinę usług opiekuńczych:
powyżej 100% do 125%	2% kosztu godziny usług
powyżej 125% do 150%	3% kosztu godziny usług
powyżej 150% do 175%	5% kosztu godziny usług
powyżej 175% do 200%	10% kosztu godziny usług
powyżej 200% do 225%	15% kosztu godziny usług
powyżej 225% do 250%	20% kosztu godziny usług
powyżej 250% do 275%	30% kosztu godziny usług
powyżej 275% do 300%	40% kosztu godziny usług
powyżej 300% do 325%	45% kosztu godziny usług
powyżej 325% do 350%	50% kosztu godziny usług
powyżej 350% do 375%	55% kosztu godziny usług
powyżej 375% do 400%	60% kosztu godziny usług
powyżej 400% do 425%	70% kosztu godziny usług
powyżej 425% do 450%	80% kosztu godziny usług
powyżej 450%	100% kosztu godziny usług

§ 4. Osoby w rodzinie, których dochód przekracza kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ponoszą odpłatność za usługi opiekuńcze w wysokości zależnej od dochodu, zgodnie z poniższą tabelą:

Dochód w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej	Wysokość odpłatności za jedną godzinę usług opiekuńczych:
powyżej 100% do 125%	2% kosztu godziny usług
powyżej 125% do 150%	3% kosztu godziny usług

powyżej 150% do 175%	5% kosztu godziny usług
powyżej 175% do 200%	10% kosztu godziny usług
powyżej 200% do 225%	15% kosztu godziny usług
powyżej 225% do 250%	20% kosztu godziny usług
powyżej 250% do 275%	30% kosztu godziny usług
powyżej 275% do 300%	40% kosztu godziny usług
powyżej 300% do 325%	45% kosztu godziny usług
powyżej 325% do 350%	50% kosztu godziny usług
powyżej 350% do 375%	55% kosztu godziny usług
powyżej 375% do 400%	60% kosztu godziny usług
powyżej 400% do 425%	70% kosztu godziny usług
powyżej 425% do 450%	80% kosztu godziny usług
powyżej 450%	100% kosztu godziny usług

§ 5. 1. Osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji mogą zostać częściowo lub całkowicie zwolnione z odpłatności za usługi opiekuńcze, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Przyczyny trudnej sytuacji warunkujące częściowe lub całkowite zwolnienie z odpłatności za usługi opiekuńcze obejmują w szczególności sytuacje:

1) ponoszenia niezbędnych opłat i wydatków na leczenie oraz odpłatności za usługi opiekuńcze, których łączna wysokość nie pozwalałyby na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych;

2) pozostawania w gospodarstwie domowym więcej niż jednej osoby z niepełnosprawnością lub wymagającej pomocy w formie usług opiekuńczych;

3) zdarzenia losowego.

3. Osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji z przyczyn, o których mowa w ust. 2, których odpłatność za usługi zgodnie z § 3 i § 4 winna wynosić 100%, mogą zostać częściowo zwolnione z odpłatności.

§ 6. 1. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych określany jest w umowie zawartej przez Gminę Miejską Kraków z podmiotem przyjmującym zlecenie realizacji zadania.

2. Koszt godziny usług podlega waloryzacji na zasadach określonych w umowie, o której mowa w ust. 1.

§ 7. 1. Odpłatności za usługi opiekuńcze wnoszone są bezpośrednio do kasy lub przelewem na rachunek bankowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie, w sposób określony w decyzji administracyjnej przyznającej świadczenie.

2. Odpłatności, o których mowa w ust. 1, mogą być wnoszone na rachunek bankowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie także za pośrednictwem podmiotu, o którym mowa w § 6 ust. 1. Szczegółowe zasady pobierania odpłatności i przekazywania ich na rachunek bankowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie określone są w umowie, o której mowa w § 6 ust. 1.

Uzasadnienie

Uzasadnieniem dla podjęcia przedmiotowej uchwały jest zmiana ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wprowadzona ustawą z dnia 11 czerwca 2026 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2026 r. poz. 974) oraz przyjęcie rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 sierpnia 2026 r. w sprawie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania (Dz. U. z 2026 r. poz. 1067). Regulacje te wprowadzają m.in. standard świadczenia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, który określa czynności wchodzące w skład usług opiekuńczych. Mając na uwadze powyższe określenie zakresu czynności uchwałą Rady Gminy jest bezprzedmiotowe, dlatego zasadnym jest uchylenie uchwały Nr CXXIV/3394/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 grudnia 2023 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad przyznawania przez Gminę Miejską Kraków pomocy w formie usług opiekuńczych, zakresu czynności wchodzących w skład usług opiekuńczych oraz szczegółowych zasad ustalania wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze i przyjęcie uchwały dostosowanej do obowiązujących przepisów prawa.

Obok usunięcia wykazu czynności wchodzących w skład usług opiekuńczych, zmiany w stosunku do uchylanej uchwały dotyczą: rozszerzenia przyczyn częściowego lub całkowitego zwolnienia z odpłatności za usługi opiekuńcze o sytuacje, w których w gospodarstwie domowym pozostaje więcej niż jedna osoba z niepełnosprawnością lub wymagająca opieki oraz w przypadku wystąpienia zdarzenia losowego. Ponadto usunięto zapis dotyczący zwiększenia odpłatności za usługi opiekuńcze, zgodnie z którym odpłatności nie zwiększa się, jeśli wzrost dochodu osoby objętej pomocą powodowałby wzrost szacunkowej miesięcznej odpłatności za usługi opiekuńcze o kwotę przekraczającą 50% kwoty wzrostu dochodu. Zapis ten budził wątpliwości interpretacyjne, w szczególności przy kolejnych zwiększeniach dochodu, dlatego mając na uwadze m.in. art. 106 ust.3 b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który ogranicza potrzebę zmiany decyzji w sytuacjach, kiedy zmiana dochodu nie jest istotna a także mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia w zakresie ustalania odpłatności ustalono, że przepis ten nie znajduje uzasadnienia.

Wprowadzenie regulacji pozostaje bez wpływu na wydatki i dochody Miasta. Zadanie realizowane będzie ze środków zabezpieczonych w budżecie Miasta na realizację usług opiekuńczych. Zmiana uchwały nie wymaga zwiększenia zatrudnienia do obsługi realizacji zadania oraz nie będzie wymagać poniesienia innych dodatkowych wydatków na funkcjonowanie Urzędu Miasta Krakowa oraz jednostki organizacyjnej Gminy.